

VGTU Naujienų portalas > Naujienos > Technologijų ir meno ryšys: ką menininkai veikia technikos mokslų apsuptyje?

2018-10-09

Technologijų ir meno ryšys: ką menininkai veikia technikos mokslų apsuptyje?

Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) Fundamentinių mokslų fakulteto Grafinių sistemų katedros profesorius dr. Remigijus Venckus yra menų profesorius dirbantis ne menų studijų programas kuriojančiame fakultete. Kviečiame susipažinti su jo parengtu straipsniu, kuriame autorius svarsto, kodėl technologijų ir menų atstovai turi dirbti kartu bei kurti audiovizualinę produkciją.

Gyvename technologijomis grįstame pasaulyje, kuriame natūraliai didžiausi informacijos kiekiai mus pasiekia audiovizualine forma: dirbame spoksodami į kompiuterio ekraną, pramogaujame naršydami internete, įstrigę automobilių spūstyje „ištįsusį“ laiką „užmušinėjame“ stebėdami draugų ir ne visiškai pažįstamų asmenų pranešimus Facebook arba Instagram socialiniuose tinkluose.

Mūsų kultūra pasikeitė ir vis dar keičiasi. Jos pokyčius lemia spartus technologijų vystymasis, pakitusi ir nuolat besikeičianti kultūros industrija, meno kūrybos tendencijos, skaitmeninėmis technologijomis „besimaitinanti“ pramogų industrija, medijų inovacijomis grindžiami ir nuo jų priklausantys nuolatiniai masinės komunikacijos procesų pokyčiai.

Maža to, nuo XX a. vidurio vykstanti neatpažįstama kultūros kaita verčia mąstyti apie medijų ekologijos ir kompiuterio-žmogaus sąsajos problematiką, kuri išryškėja ne tik akademiniam-teoriniam diskurse, bet ir kūrybinėse menininkų bei technologijų išradėjų praktikose.

Kultūra ir net meninė kūryba yra tiesiogiai priklausomos nuo spartaus audiovizualinių technologijų vystymosi ir plataus jų (pri)taikymo.

Pastebėtina, kad XX a. pabaigoje–XXI a. pradžioje individo tapatumą lemianti viešoji saviraiška bei savikūra, vykstanti apie audiovizualinių įrašymui ir atkūrimui skirtų priemonių įvaldymą, formavo išskirtinį dabarties medijų diskursą.

Audiovizualinės technologijos skatino profesionalius menininkus, populiariosios kultūros atstovus, jaunimo subkultūras ieškoti ir tarpusavyje derinti įvairias raiškos priemones, naujoviškai realizuoti meno idėjas bei originaliai aktualizuoti laikotarpio problemas.

XXI a. jau tapo įprasta regėti audiovizualinėmis technologijomis pagrįstų inovacijų taikymą pačių įvairiausių kultūros produktų kūryboje. Audiovizualinių inovacijų ypač „dairomasi“ tada, kai tobulinamas „tikrumo efektas“ ir vartotojų įtraukimo į sukurtą iliuziją mechanizmas (t. y. imersija), o tai savo ruožtu lemia vartotojų susidomėjimą audiovizualine technologija ir jos panaudojimu saviraiškoje; mokslininkų, menininkų ir išradėjų poreikį tobulinti audiovizualinės technologijos taikymo metodus ne tik produktų kūryboje, bet ir jų sklaidoje, atraktyvų ir interaktyvų nuolatinį tikrovės ir iliuzijos ribų trynimą, kuris skatina audiovizualinių pramogų pasiūlos ir paklausos augimą, o kartu ir šios rinkos dalyvių pelno didėjimą.

Audiovizualinėms medijoms užimant dominuojančią poziciją tiek populiariosios, tiek elitinės kultūros lauke, vyrauja natūralus poreikis jungiant meninius sumanymus ir technologines naujoves puoselėti technologijų išradėjų ir meno kūrėjų bendradarbiavimą.

Sparčiai besivystančios audiovizualinės technologijos, darniai jungiančios garsą ir vaizdą – pavyzdžiui, kine, televizijoje, internete, etc. – privilegiją suteikė vartotojo regai ir klausai. Audiovizualinių produktų vartotojai yra priversti nuolatos sekti (klaudyti ir regėti) audiovizualinės kultūros naujoves, į jas reaguoti, taip pat reikalauti naujų sprendimų tiek technologijas taikant praktinėje profesinėje veikloje, tiek meninėje saviraiškoje, tiek pramogų industrijoje.

Maža to, tamprus audiovizualinių medijų ir vartotojų ryšys skatina diskusijas apie skaitmeninę visuomenę, virtualų bendravimą, įsitraukimą į vaizdinę bei akustinę terpę, komunikacijos transformacijas ir net pačios medijų sąvokos verifikavimą. Tad šiuo atveju audiovizualinių technologijų išradimą ir jų meninį pritaikymą

lemia reginių vartotojų visuomenė.

Situacija rodo, kad pramogų industrija ne tik gausiai naudojami audiovizualinių medijų inovacijomis, bet ir tarp daugelio visuomenės narių vyraujančiu populiarumo geismu, noru aktyviai įsitraukti į „žvaigždžių gamybos“ procesus. Pasitelkiami naujausias audiovizualines technologijas „žvaigždžių fabrikai“ labai greitai išgauna norimą rezultatą, jų veikla tampa pastebima ir generuojanti labai didelį pelną.

Pramogų industrija, o su ja kartu ir visa audiovizualinė kūryba bei technologinės inovacijos užima gana svarbią vietą plačiame kultūros industrijos bei siauresniame kūrybinių industrijų lauke. Manuel Castells, Richard Florida, Tomas Kačerauskas, Gintautas Mažeikis ir kt. savo darbuose pastebi pramogų industrijos įsigalėjimą per skaitmenines medijas ir skirtingų visuomenės narių įsitraukimą į jos produktų vartojimą.

Dar praėjusio amžiaus paskutiniame dešimtmetyje M. Castelles ir R. Florida tvirtino, kad būsimosios ateities specialybės priklausys nuo skaitmeninio, audiovizualinio pramogų ir paslaugų sektoriaus inovacijų lauko kaitos. Audiovizualinėse pramogose ir paslaugose dirbs didžioji dalis išsivysčiusių šalių gyventojų. Jie generuos didžiausias pajamas, labiausiai prisidės prie valstybių vidaus produkto augimo.

Technikos mokslų ir menininkų bendradarbiavimas projektiniame darbe verčia ne tik kurti ir tobulinti taikomąją techninę ir programinę įrangą, bet ir sudaryti bei atnaujinti virtualias audiovizualinės medžiagos bibliotekas, kurios jau yra naudojamos realioje medijų gamyboje. Audiovizualinės medžiagos bibliotekos automatizuoja darbą, išsprendžia problemas, kylančias iš techninių standartų įvairovės ir leidžia greitai siekti bei realizuoti meninį sumanymą, kartu net operatyviai siekti pelno.

Tęsinį galite paskaityti [ČIA](#)

Kontaktai Duomenų saugumas Alumni Knygynas El. paštas darbuotojams

Saulėtekio al. 11, LT-10223 Vilnius

Informacija stojantiesiems: (8 5) 274 4949, (8 5) 237 0655; priemimas@vgtu.lt

Bendroji informacija: (8 5) 274 5030, vgtu@vgtu.lt

E. pristatymo dėžutės adresas 111950243

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre

Kodas 111950243, PVM mokėtojo kodas LT119502413

e-solution **Mediapark**